

Remissyttrande
Kontaktpersoner i detta ärende
Fredrik Svensson
070-699 55 44
fredrik.svensson@akeri.se

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

SVERIGES ÅKERIFÖRETAGS YTTRANDE ÖVER ELVÄGSUTREDNINGENS BETÄNKANDE (SOU 2021:73) REGLER FÖR STATLIGA ELVÄGAR

Sveriges Åkeriföretag är med cirka 5 100 medlemsföretag, som tillsammans sysselsätter cirka 38 000 motorfordon, åkerinäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av denna näring som svarar för cirka 4 % av Sveriges BNP.

Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerad remiss.

Sammanfattning

Sveriges Åkeriföretag välkomnar elvägsutredningens betänkande angående regelverk för statliga elvägar och ställer oss positiva till den förhållandevis enkla ansvarsvarsfördelningen som utredningen förordar.

- Inga invändningar mot förslagen till ändring i väglagen samt införande av *lagen om villkor i elvägssystem*
- Positivt att regelverket är teknikneutralt
- Kostnader förknippade med elvägen bör ej påverka befintligt vägunderhåll
- Byggnation av elväg bör ligga i budgetpost för utveckling av statens transportinfrastruktur, inte i budgetpost för vidmakthållande av statens transportinfrastruktur
- Betalningsförfarandet bör kompletteras med möjligheten att kunna betala via kreditkort och drivmedelbolagens tankkort

Bakgrund

Sveriges Åkeriföretag håller med om att elektrifiering av vägtransporter i kombination med en ökad andel biodrivmedel är avgörande för att Sverige ska nå målet om att reducera växthusgasutsläppen i transportsektorn med 70 procent till år 2030 jämfört med år 2010. För att underlätta omställningen till eldrivna fordon kan elvägar bli ett komplement till stationär laddning och Sveriges Åkeriföretag är därför positiv till att regelverk för statliga elvägar har utretts och nu presenterats i elvägsutredningens betänkande.

En avgörande aspekt för etableringen av såväl stationär laddinfrastruktur som elvägar är att det finns tillräcklig kapacitet i elnäten och en tydlig plan kring hur det ökade effektbehovet från elektrifierade vägtransporter ska hanteras. Idag saknas politiska beslut som hanterar helheten kring elektrifieringen av transportsektorn och utbyggnationen av laddinfrastruktur, inte minst för tunga fordon. Eventuell utbyggnation av elvägar måste utöver regelverk för att bruka dessa också ta hänsyn till utvecklingen av stationär laddinfrastruktur samt utvecklingen av bränslecellsfordon och utbyggnationen av tankstationer för vätgas. Det krävs en övergripande samlad plan kring hur detta ska genomföras på ett sätt som i sin helhet minimerar såväl klimatpåverkan som kostnader för samhället.

Allmänna synpunkter

Sveriges Åkeriföretag har inga invändningar kring förslagen till ändring i väglagen. Vi har heller inga synpunkter på införandet av den nya lagen om villkor i elvägssystem.

Sveriges Åkeriföretag är positiva till att det regelverk som föreslås för elvägar är funktionsbaserat och teknikneutralt så att det möjliggör en flexibilitet kring utvecklingen av elvägstekniker. Detta gör att man inte låser forskningen till de elvägstekniker som existerar idag.

Det är rimligt att kostnaderna för elvägen bärs av de som brukar den och att brukaravgiften därmed täcker de kostnader som uppstår till följd av drift och underhåll av elvägen och omkringliggande system. Det bör, likt vad som föreslås i utredningen, endast vara de ökade kostnaderna för vägunderhåll som ska inkluderas i avgiften och inte hela den samlade vägunderhållskostanden för elvägarna. Förutsättningarna att bruka vägen för fordon som inte har möjlighet att ansluta till elvägsanläggningen bör inte heller försämrats vid byggnationen av en elvägsanläggning. Kostnader kopplade till finansieringen av elvägsanläggningen bör inte belasta utgiftsområdet för vidmakthållande av statens transportinfrastruktur utan istället budgetposten för utveckling av statens transportinfrastruktur då byggnationen av elvägar bör kunna anses som åtgärder förknippade med statens miljöansvar inom transportområdet.

Betalningssystem

Sveriges Åkeriföretag är positiva till att utredningen förordar en utformning av regelverket för avgiftsuttag och användarbehörighet med en förhållandevis enkel ansvarsfördelning och på ett sätt som innebär att de administrativa kostnaderna inte blir större än nödvändigt vare sig för staten eller de enskilda användarna.

Utredningens förslag bygger på att varje användare ska betala för just den ström som den har förbrukat och att brukaravgiften ska kunna differentieras utifrån nätkapacitet och tid på dygnet. Här anser Sveriges Åkeriföretag att det måste vara tydligt och förutsägbart hur kostnaderna varierar så att åkerier i förväg kan kalkylera denna kostnad som en komponent i priset för transporten. Att göra kalkyler för transporter när elpriset varierar så som det idag gör för konsumenter skulle bli problematiskt. Beräkningen av brukaravgifter bör därför innebära en enkel och kostnadseffektiv hantering och ge ett förutsägbart pris vilket också nämns i utredningen. Ett schablonmässigt pris för elförbrukningen hade kanske eventuellt underlättat administrationen och förutsägbarheten för elkostnaderna ytterligare.

En brist i förslaget kring betalningsförfarandet är att man inte nämmer möjligheten att kunna betala brukaravgiften för elvägen via kreditkort samt respektive drivmedelsbolags tankkort. Det skulle vara ett smidigt sätt att betala avgiften och är mycket vanligt för t.ex. vägavgifter i länder med sådana system. Tyskland och deras Maut är ett exempel på detta. Ett annat närliggande exempel är Öresundsbron där överfarterna registreras via en Brobizz och som sedan betalas via kreditkorts- eller tankkortsfaktura. En fördel med detta är att det inte ger upphov till några obetalda fakturor för staten att driva in. Om en utländsk elvägskund inte betalar sin kreditkortsfaktura, så är det kortutfärdaren som får kortet att sluta fungera, och därmed kommer man inte att kunna nyttja elvägsanläggningen eftersom fordonet då inte kommer att klara en behörighetskontroll.

Övrigt

Sveriges Åkeriföretag står gärna till Infrastrukturdepartementets förfogande även i framtiden i arbetet med regelgivning som berör företagande inom transportsektorn för godstransporter på väg.

Med vänlig hälsning



Fredrik Svensson
Hållbarhetsansvarig